

N:o 43.

Af herr **O. A. Ericsson** i Ofvanmyra, *om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till ny förordning ang. inkomstbevillningen.*

Behovvet af en förbättrad skatte- eller bevillningslagstiftning har inom landet länge gjort sig gällande. Redan den 28 oktober 1890 tillsatte Kongl. Maj:t en komité för afgifvande af förslag till vissa ändringar i gällande bevillningsförordning. I den af Kongl. Maj:t till 1892 års urtima Riksdag framlagda finansplan gjordes äfven uttalanden om behovet af förändring i samma förordning, och den 27 november samma år aflät Riksdagen en skrifvelse till Konungen, hvori Riksdagen uttalade såsom sin åsigt, att det starkare anlitaandet af den direkta beskattningen för statsbehofvens täckande, som enligt omnämnda finansplan skulle komma att ega rum, oeftergifligt förutsatte en revision af bevillningsförordningens bestämmelser i syfte bland annat så väl att åvägabringa en mera likformig tillämpning af förordningen som ock att särskildt med beskattning på ett verksammare sätt än för närvarande egde rum träffa vissa inkomstarter och så vidt möjligt fördela skattebördan efter hvars och ens förmåga att bära. I anslutning till detta uttalande utarbetade också en af Kongl. Maj:t tillsatt komité ett förslag till förordning angående inkomstbevillning af den 2 november 1894. Detta förslag afser borttagande af den nuvarande fastighetsbevillningen och dess ersättande med en i vissa afseenden med nuvarande inkomstbevillning likartad bevillning för inkomst af fast egendom, införande af ren inkomstbevillning för afkastning af skog utöfver husbehovet, för-

höjning i bevillning för inkomst af kapital, beskattning af den utdelning, delegare i aktiebolag eller enskild sedelutgifvande bank uppbär från bolaget eller banken, medgifvande i större utsträckning än för närvarande af afdrag vid inkomsttaxering för ränta å skuld samt införande af obligatorisk sjelfdeklaration. Men då de myndigheter, som blefvo hörda öfver förslaget, hade olika uttalanden om dess lämplighet, tillsatte Kongl. Maj:t den 11 september 1895 ytterligare en komité att granska detsamma. Majoriteten i sistnämnde komité afstyrkte dock förslaget i dess hufvudsakliga delar, och sedan dess har veterligen intet åtgjorts. Det går likväl icke an att lägga en dylik fråga å sido, synnerligast som Konung, regering och Riksdag samstämmigt gifvit löften och uttalat sig för en rättvisare skattereform. Genom den vid 1892 års urtima riksdag utsträckta värnpligten pålades det svenska folket en ny stor börda, hvilken träffade lika tung oafsedt bärkraften, lika för både rik och fattig. Man insåg och erkände då, att en skattereform hade ännu större skäl för sig. De mindre lyckligt lottade i samhället borde erhålla lättnad i sina utskylder, och vill jag här särskildt framhålla en grupp af dessa små, hvilka enligt omnämnda förslag af 2 november 1894 skulle erhålla en berättigad rättelse i skatteväg, men som deremot senaste komité helt och hållet lemnat åt sitt öde, nemligen de små jordbrukarne. Dessa hafva hittills icke blifvit ihågkomna med någon som helst lindring, oaktadt vår gällande bevillningsförordning medgifver befrielse och afdrag i skattebördan för en del andra, hvilka vanligtvis i många hänseenden hafva sin ekonomi långt fördelaktigare. Här bör man komma till likställighet, ty såsom det nu är, är det rent af oförsvarligt att utpressa skatter af dem, som stå på gränsen att erhålla fattighjelp; ja till och med familjer, som fattigvårdsstyrelser anse böra erhålla fattighjelp t. ex. för att hålla sina barn i den lagstadgade folkskolan, äro pligtige att utan afdrag betala skatt för sin lilla torfva; är detta rimligt och kan det försvaras, då man å andra sidan befriar kapitalister, hvilka hafva omkring 10,000 kronor utlånta? Man har genom bevillningsfritt afdrag och skydd o. s. v. sökt hjälpa alla andra, men dessa, hvars jordlotter oftast äro så små, att innehafvarne med bästa vilja under umbäranden och släp icke kunna lifnära sig på desamma, de hafva hvarken åtnjutit det ena eller det andra. Men på detta sätt kan man icke fortsätta att behandla en redbar, idog och på sina ställen ganska talrik medborgarklass. Att nedtrycka desse och göra dem vanlottade, som hittills, bidrager till att desse små hemmansegare och lägenhetsiennhafvare mer och mer minskas och deras egolotter inför-

lifvas med de stora skogsbolagens egendom. De sjelfständiga och fria småbönderna förvandlas till slafviska statare. Och på detta sätt motverka regering och Riksdag sina egna beslut och önsknings, nemligen att genom upplåtande af små egolotter bereda egna hem åt arbetare, ty så länge icke dessa små hem i skatteväg likställas med andra beskattningsföremål, blifva de i längden mindre begärliga, och, som sagts, denna klass af medborgare förminskas i stället för att ökas. Så hafva vi hört att det gått i Norrland och så går det nu med stora steg i Dalarne.

Skäl kunde ock här anföras för en del andra i meranämnda förslag föreslagna reformer och ändringar i bevillningsförordningen, men då förslaget hufvudsakligen är byggt på Riksdagens förut gjorda uttalanden, torde det vara obehöfligt att upprepa desamma. Jag vill endast framställa den önskan, att ett förslag till förordning angående inkomstbevillning grundadt såväl på Riksdagens förut gjorda uttalanden härutinnan som för öfrigt på billighet och rättvisa måtte snarast möjligt af Kongl. Maj:t för Riksdagen framläggas till pröfning och antagande. Jag hyser nemligen det hopp, att Riksdagen i olikhet med den senaste komitén, som behandlade denna fråga, skall *antaga* och ej förkasta nödiga reformer endast därför att man ej har utsigt att nå det tänkbaraste bästa.

Måhända skall det vid ett antagande af ett dylikt förslag befinnas nödigt att antaga en särskild på förordningen om allmänna bevillningen icke hvilande kommunalskattelag, men då särskild motion derom nu är afgifven till Riksdagen, har Riksdagen äfven tillfälle att pröfva den frågan.

Med anledning af hvad jag sålunda i största korthet anført, vågar jag vördsamt föreslå,

det Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes med första till Riksdagens antagande framlägga förslag till förordning angående inkomstbevillning grundadt på Riksdagens förut gjorda uttalanden.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.
Stockholm den 27 januari 1897.

Ollas A. Ericsson.